

Memorandum

Aan : de leden van het Algemeen Bestuur GGD Hollands Noorden d.d. 16 mei 2011
Van : Klankbordgroep (financiële) ambtenaren, contactpersoon mw. L. Jonker, gemeente Alkmaar
Datum : 2 mei 2011
Onderwerp : Bevindingen/beoordeling Rapport Deloitte BV gedateerd 21 april 2011
Afschrift aan : sectordirecteuren H4A

Op 21 april jl. zijn de resultaten van het onderzoek van Deloitte gepresenteerd aan o.a. de leden van de ambtelijke klankbordgroep. Daarbij zijn veel verhelderende vragen gesteld. Het is belangrijk zo scherp mogelijk te formuleren waar we het over hebben en wat er nu wel of niet mogelijk is qua bezuiniging. Op 22 april hebben de leden van de klankbordgroep het definitief verslag van Deloitte ontvangen.

Onze reactie richt zich in hoofdzaak tot de beoordeling of Deloitte de gestelde onderzoeksvragen heeft beantwoord en hoe onderbouwd deze beantwoording is.

1. Op de vraag of gewenste reguliere bezuiniging op de gemeentelijke bijdrage, 10% en 2,25% efficiencywinst in 2014 mogelijk is, luidt het antwoord bevestigend, zij het in een ander tempo. Specifiek voor 2012 acht Deloitte een besparing van 3% ('uit de notitie bezuinigingen') en 2,25% efficiencymaatregelen haalbaar.

Daarbij past nog wel een opmerking: in aanvulling op de brief van Alkmaar, Hoorn en Den Helder is in de regio West-Friesland en de Kop door meerdere colleges een bezuinigingstempo vastgesteld van 5% in 2012, 7,5% in 2013 en 10% in 2014. Indien hier niet aan wordt voldaan zullen we terug moeten naar het college (en raad).

2. Op de vraag of het mogelijk is om de gemeentelijke bijdrage voor 2012 op hetzelfde niveau als 2011 te houden via het hanteren van de nullijn voor de loon en prijscompensatie (dwz. geen indexatie toepassen) is Deloitte van mening dat dit niet mogelijk is.

Wij zijn van mening dat de onderbouwing van het antwoord op de tweede vraag niet direct uit het gepresenteerde materiaal gehaald kan worden. Het rapport biedt weinig argumenten om tot de conclusie te komen dat extra bezuinigingen tot onoverkomelijke problemen leiden. Er wordt wel gezegd, dat extra bezuinigingen (de nullijn voor 2012) zeer problematisch is, maar dit wordt o.i. niet onderbouwd. Daarbij geeft Deloitte in haar bevindingen weer dat er nog andere mogelijkheden zijn (naast de in de notitie bezuinigingen voorgestelde maatregelen) om op termijn opbrengsten te verhogen of kosten te verlagen.

Algemene opmerkingen hierbij:

Wij missen in het onderzoeksrapport en de daarin opgenomen bezuinigingsvoorstellen de voor ons essentiële onderverdeling van het GGD-takenpakket:

- minimale wettelijke taken
- aanvullende wettelijke taken
- markttaken

Dit maakt het lastig om de bezuinigingsvoorstellen en het besparingspotentieel op onder meer inkoop te beoordelen in relatie tot de gemeentelijke bijdrage.

In het rapport wordt een Algemene Reserverstand van € 600.000 aangehouden. Ons inziens is de richtlijn 2,5% van de totale kosten met een maximum van € 600.000 bedoeld om voor- en nadelen in de bedrijfsvoering af te dekken. De weerstandscapaciteit is aanwezig bij de gemeenten en beperkt bij de gemeenschappelijke regeling.

Deloitte acht het overdragen van taken die de gemeenten nu door derden laat uitvoeren naar de GGD als het meest kansrijk. Wij hebben zeer onze twijfels bij de realiteitswaarde daarvan. Er is ook niet aangegeven om welke taken dit zou kunnen gaan. O.i. zijn er nauwelijks taken te bedenken die hiervoor in aanmerking komen. De niet-wettelijke taken staan bovendien sterk onder druk als gevolg van de gemeentelijke bezuinigingstaakstellingen.

Wij zijn van mening dat er, naast de aanvullende bezuinigingsmogelijkheden genoemd in het rapport van Deloitte, mogelijk nog bezuinigingspotentieel aanwezig is op de volgende onderdelen:

1. Bij de takendiscussie is ook een rol voor de gemeenten weggelegd om gezamenlijk een minimumniveau af te spreken voor het basispakket wettelijke taken. Er kunnen dan individueel keuzes gemaakt worden voor aanvullende taken en markttaken. Bij het kiezen van de wettelijke taken in het minimale basispakket of in het aanvullende takenpakket kunnen gemeenten bijvoorbeeld bepalen hoe ver zij in preventie willen gaan. Gemeenten zijn conform de Wet Publieke Gezondheid verplicht om burgers te informeren, instrueren en adviseren met betrekking tot de gezondheid. In de mate van preventie zit ons inziens ook een ombuigingspotentieel. Het rapport van Deloitte geeft geen antwoord op dit vraagstuk.
2. Tot en met 2011 ontvangen gemeenten geormerkte rijksmiddelen van waaruit diverse JGZ activiteiten worden gefinancierd. Een deel van de door GGD voorgestelde bezuinigingen betreft JGZ activiteiten. Vooralsnog leidt een bezuiniging op JGZ activiteiten nog niet direct tot een verlaging van de gemeentelijke bijdrage per inwoner, tenzij deze middelen in 2012 en volgende jaren onderdeel gaan uitmaken van de algemene uitkering. Hier is op dit moment nog geen duidelijkheid over.
3. In het verleden (oa advies Commissie Van Es) is gesproken over een discussie over het kwaliteitsniveau van de GGD. Keuzes voor een lager kwaliteitsniveau leidt mogelijk tot een ombuigingspotentieel. Dit wordt niet aangetipt in het rapport, aangezien dit vanuit een strikt bedrijfseconomisch perspectief is opgesteld. Wij stellen voor de kwaliteitsdiscussie nu echt te gaan voeren.

Mede gelet op het bovenstaande zijn wij, in afwijking van het rapport Deloitte, van mening dat het niet toekennen van de loon en prijscompensatie (het hanteren van de nullijn voor de gemeentelijke bijdrage) bij het opstellen van de GGD-begrotingen voor 2012 en verder een goed en realistisch vertrekpunt is.